

31991L0533

18.10.1991

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 288/32

DIREKTIVA SVETA
z dne 14. oktobra 1991
o obveznosti delodajalca, da zaposlene obvesti o pogojih, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje

91/533/EGS

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, zlasti člena 100 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker je razvoj novih oblik dela v državah članicah razširil vrste delovnega razmerja;

ker so nekatere države članice, ki se soočajo s tem razvojem, sklenile, da morajo biti delovna razmerja v skladu s formalnimi zahtevami; ker so ti predpisi namenjeni boljšemu varstvu zaposlenih pred možnimi kršitvami njihovih pravic in večji preglednosti trga dela;

ker se zakonodaja držav članic znatno razlikuje tudi glede tako temeljne zahteve, kot je obveznost delodajalca, da zaposlene pisno seznanjajo z glavnimi pogoji pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja;

ker lahko te razlike v zakonodaji držav članic neposredno vplivajo na delovanje skupnega trga;

ker člen 117 Pogodbe določa, da se države članice sporazumejo o potrebi po pospešenem izboljšanju delovnih pogojev in višjega življenjskega standarda zaposlenih, kar bo omogočilo usklajevanje predpisov ob hkratni ohranitvi doseženega napredka;

ker točka 9 Listine Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah zaposlenih, ki so jo predsedniki držav in vlad enajstih držav članic sprejeli na zasedanju Evropskega sveta v Strasbourgu dne 9.12.1989, določa:

„Za vsakega zaposlenega v Evropski skupnosti morajo biti pogoji zaposlitve določeni v zakonih, v kolektivni pogodbi ali v pogodbi o zaposlitvi v skladu z ureditvijo, ki velja v posamezni državi.“;

ker je treba na ravni Skupnosti uveljaviti splošno zahtevo, da mora vsak zaposleni prejeti dokument s podatki o bistvenih sestavinah njegove pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja;

ker mora pri delovnih razmerjih kljub temu ostati določena stopnja fleksibilnosti, imajo države članice možnost, da iz področja uporabe te direktive izvzamejo nekatere omejene vrste delovnega razmerja;

ker se obveznost obveščanja zaposlenega lahko izpolnjuje s pisno pogodbo, z dopisom o imenovanju, z enim ali več drugimi dokumenti ali, če teh ni, s pisno izjavo, ki jo podpiše delodajalec;

ker mora biti v tujino napoteni delavec seznanjen ne samo z bistvenimi pogoji pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, ampak tudi s potrebnimi podatki o njegovi premestitvi;

⁽¹⁾ UL C 24, 31.1.1991, str. 3.

⁽²⁾ UL C 240, 16.9.1991, str. 21.

⁽³⁾ UL C 159, 17.6.1991, str. 32.

ker je treba zaposlenemu zaradi varstva njegovih interesov v zvezi z obveznostjo, da prejme dokument, pisno sporočiti vsako spremembo pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja;

ker morajo države članice zagotoviti pogoje, da se zaposleni lahko sklicujejo na pravice, ki jim jih priznava direktiva;

ker morajo države članice sprejeti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, ali zagotoviti, da socialni partnerji sporazumno določijo potrebne predpise, in ker so države članice dolžne sprejeti ukrepe, s katerimi bodo lahko kadarkoli jamčili pridobitve te direktive,

SPREJEL TO DIREKTIVO:

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za vsakega plačanega zaposlenega, ki ima pogodbo o zaposlitvi ali je v delovnem razmerju, kot to razmerje opredeljuje in/ali ureja veljavna zakonodaja države članice.

2. Države članice lahko določijo, da se ta direktiva ne uporablja za zaposlene s pogodbo o zaposlitvi ali v delovnem razmerju:

- (a) — ki skupno ne traja dlje kot en mesec, in/ali
— z delovnim tednom, ki ne presega osmih ur; ali
- (b) ki je priložnostne ali specifične narave pod pogojem, da je neuporaba direktive v teh primerih objektivno upravičena.

Člen 2

Obveznost obveščanja zaposlenega

1. Delodajalec je dolžan obvestiti zaposlenega, za katerega se uporablja ta direktiva (v nadaljnjem besedilu: „zaposleni“) z bistvenimi sestavinami pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja.

2. Obvestilo iz odstavka 1 mora vsebovati vsaj naslednje podatke:

- (a) podatki o identiteti strank;
- (b) kraj opravljanja dela; če ni stalnega ali glavnega kraja opravljanja dela, navedba, da je zaposleni zaposlen na različnih krajih in v registriranih poslovnih enotah ali, kjer je to primerno, sedež delodajalca;

(c) (i) naziv, zahtevnost, vrsto ali kategorijo dela, za katerega delodajalec zaposluje delavca; ali

(ii) kratek popis ali opis dela;

(d) datum začetka veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja;

(e) v primeru začasne pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, predvideni čas trajanja;

(f) dolžina plačanega dopusta, do katerega je zaposleni upravičen ali, če tega ni mogoče določiti takrat, ko se informacija daje, navedba postopkov za dodeljevanje in določanje plačanega dopusta;

(g) dolžina odpovednega roka, ki ga morata upoštevati delodajalec in zaposleni za primer, da se pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje preneha ali, če tega ni mogoče določiti takrat, ko se informacija daje, navedba načina za določanje odpovednega roka;

(h) začetni osnovni zneski, drugi sestavni deli plačila in časovna pogostost izplačila plače, do katere je zaposleni upravičen;

(i) dolžina delavčevega običajnega delovnega dneva ali tedna;

(j) kjer je to primerno:

(i) kolektivne pogodbe, ki urejajo delovne pogoje zaposlenega;

ali

(ii) v primeru, da so posebni skupni organi ali telesa sklenili kolektivno pogodbo izven podjetja, ime pristojnega organa ali skupnega telesa, v okviru katerega je bila pogodba sklenjena.

3. Informacija iz odstavka 2(f), (g), (h) in (i) je lahko, kjer je to primerno, podana v obliki navedbe zakona in drugih predpisov ali kolektivnih pogodb, ki veljajo za določene točke.

Člen 3

Način obveščanja

1. Informacije iz člena 2(2) se lahko zaposlenemu dajejo najkasneje dva meseca po začetku zaposlitve v eni izmed naslednjih oblik:

(a) v pisni pogodbi o zaposlitvi; in/ali

(b) s pismom o zaposlitvi; in/ali

(c) z enim ali več drugimi pisnimi dokumenti, če eden od njih vsebuje vse podatke iz člena 2(2)(a), (b), (c), (d), (h) in (i).

2. Če zaposleni ne prejme nobenega od dokumentov iz odstavka 1 v predpisanem roku, je delodajalec dolžan zaposlenemu najkasneje v dveh mesecih po začetku zaposlitve izročiti pisno izjavo z njegovim podpisom in s podatki iz člena 2(2).

Kadar dokument(i) iz prvega odstavka vsebuje(jo) samo del predpisanih podatkov, mora pisna izjava iz prvega pododstavka tega odstavka navajati ostale podatke.

3. Kadar pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje preneha pred iztekom dvomesečnega roka od začetka zaposlitve, mora delodajalec zaposlenemu dati podatke iz člena 2 najkasneje do konca tega roka.

Člen 4

Napoteni delavci v tujino

1. Kadar se od zaposlenega zahteva, da dela v drugi državi kot v tisti, v kateri veljajo zakoni in/ali praksa za njegovo pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje, mora dokument(e) iz člena 3 prejeti, preden odpotuje, vsebovati pa mora(jo) vsaj naslednje dodatne podatke:

- (a) trajanje zaposlitve v tujini;
- (b) valuta za izplačevanje plače;
- (c) kjer je to primerno, prejemke v gotovini ali v naravi, ki sodijo k zaposlitvi v tujini;
- (d) kjer je to primerno, pogoje, ki urejajo vrnitev zaposlenega.

2. Podatki iz odstavka 1(b) in (c) se, kjer je to primerno, lahko dajejo v obliki navedbe zakona ali drugih predpisov ali kolektivnih pogodb, ki urejajo te točke.

3. Odstavek 1 in 2 se ne uporabljata, če traja zaposlitev zunaj države, katere zakoni in/ali praksa veljajo za pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje zaposlenega, samo mesec dni ali manj.

Člen 5

Spreminjanje vsebine pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja

1. Vsako spremembo podatkov iz člena 2(2) in člena 4(1) mora delodajalec zaposlenemu sporočiti v pisni obliki in ob prvi priložnosti, najkasneje pa en mesec potem, ko je sprememba začela veljati.

2. Pisni dokument iz odstavka 1 ni obvezen, kadar gre za spremembo zakona ali drugih predpisov ali kolektivnih pogodb,

navedenih v dokumentih iz člena 3, dopoljenih, kjer je to primerno, v skladu s členom 4(1).

Člen 6

Oblika in dokazovanje obstoja pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja ter postopkovna pravila

Ta direktiva ne posega v nacionalno zakonodajo in prakso v zvezi:

- z obliko pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja,
- z dokazovanjem obstoja in vsebine pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja,
- s postopkovnimi pravili.

Člen 7

Ugodnejše določbe

Direktiva ne posega v pravico držav članic, da uporabljajo ali uvajajo zakone ali druge predpise, ki so ugodnejši za zaposlene ali ki spodbujajo ali dovoljujejo uporabo pogodb, ki so zanje ugodnejše.

Člen 8

Varstvo pravic

1. Države članice morajo v nacionalne pravne sisteme vključiti potrebne ukrepe, ki bodo za vse zaposlene, ki menijo, da so jim zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz te Direktive kršene pravice omogočili, da potem, ko so se najprej obrnili na druge pristojne organe, uveljavljajo svoje zahteve v sodnem postopku.

2. Države članice lahko določajo, da ima zaposleni pravico do odprave kršitve iz odstavka 1 pod pogojem, da najprej obvesti delodajalca in mu ta ne odgovori v roku 15 dni od obvestila.

Vendar formalnost predhodnega obvestila v nobenem primeru ne sme biti pogoj v primerih iz člena 4, niti za zaposlene, ki imajo začasno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje, niti za zaposlene, ki jih ne pokriva kolektivni sporazum ali kolektivne pogodbe, ki se nanašajo na delovna razmerja.

Člen 9

Končne določbe

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo najkasneje do 30. 6. 1993 ali zagotovijo, da socialni partnerji do takrat sporazumno uvedejo zahtevana določila; države članice so dolžne sprejeti potrebne

ukrepe, s katerimi bodo lahko kadarkoli zagotovile pridobitve iz te direktive.

O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, ki zagotovijo, da delodajalec v času, ko začnejo veljati predpisi, ki jih države članice sprejmejo za zaposlitvena razmerja, zaposlenemu na njegovo zahtevo in v roku dveh mesecev od prejema delavčeve zahteve izroči katerega koli od dokumentov iz člena 3, dopolnjenega, kjer je to primerno, v skladu s členom 4(1).

3. Države članice se ob sprejemanju ukrepov iz odstavka 1 sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določajo države članice.

4. Države članice takoj obvestijo Komisijo o ukrepih, ki jih sprejmejo za izvajanje te direktive.

Člen 10

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourggu, 14. oktobra 1991

Za Svet

Predsednik

B. de VRIES